

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011

0030 OSLO

Vår ref.: 11/2706-11 5229/12

Deres ref.:

Arknr.: G21 &00

Dato: 21.03.2012

HØRINGSUTTAELSE FRA SKI KOMMUNE VEDR REVIDERT FASTLEGEFORSKRIFT

Ski kommune har behandlet følgende høringsuttalelse i hhv. Eldrerådet, Rådet for likestilling av funksjonshemmede og Utvalg for omsorg og helse som har gitt sin tilslutning.

Generell kommentar

Ski kommune har følgende generell vurdering av forslaget til revidert fastlegeforskrift:

- Støtter hovedintensjonene med forslaget om å integrere fastlegene bedre i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, satse på forebygging og sikre kvaliteten på tjenestene.
- Mener likevel at summen av de foreslåtte endringene og kravene til fastlegene blir for omfattende, og dermed svekker fastlegeordningen. Dette gjelder tilgjengelighet til fastlegen for listeinnbyggerne, kontinuitet i pasient-legekontakten og forutsigbarhet, planlegging og rom for medisinskfaglige prioriteringer.
- Det bør gjøres en prioritering blant de foreslåtte endringene i forskriften. Tiltak rettet mot pasientgrupper som har behov for fastlegetjenester, men som i liten grad benytter dem, bør prioriteres. Dette innebærer støtte til forslagene om oppsøkende virksomhet og hjemmebesøk. Selv om forslaget i § 24 om øyeblikkelig hjelp på dagtid og mulighet for henvisning fra legevakten isolert sett er et viktig tiltak, støttes derfor ikke dette.
- Støtter at krav til fastlegeordningen i større grad enn i dag forskriftsfestes framfor avtalefestes slik at fastlegeordningen blir mer forutsigbar og oversiktlig
- Mener de foreslåtte endringene vil gi kommunene et større oppfølgingsarbeid og dermed ha økonomiske konsekvenser som må kompenseres.

Kommentar til de enkelte forslagene

Kommunens overordnede ansvar for fastlegeordningen

Ski kommune støtter å tydeliggjøre kommunenes overordnede ansvar for fastlegeordningen, men mener dette vil innebære merarbeid for kommunen, med tilhørende økonomiske konsekvenser.

Samle sentrale bestemmelser for kommunene og fastlegene i forskriften

Ski kommune støtter grepet med å regulere mer av fastlegeordningen gjennom forskrift. Det er likevel grunn til å påpeke at omfanget av forskriftsfesting ikke må undergrave avtaleinstituttet. Detaljerte bestemmelser og bestemmelser som må kunne endres raskt bør fortsatt reguleres i avtaler.

Fastlegens listeansvar generelt

Ski kommune støtter å tydeliggjøre i forskrift hvilke oppgaver fastlegene skal utføre som del av listeansvaret.

Krav til kvalitet § 17

Ski kommune støtter tiltak for å bedre pasientsikkerheten, og at informasjon om behandling skal gis skriftlig. Dette vil imidlertid innebære merarbeid for fastlegen.

Brukermedvirkning § 18

Alternativet til at fastlegene skal ha omfattende systemer for å innhente brukererfaringer, er i større grad å gjennomføre nasjonale brukererfæringsundersøkelser og forskningsprosjekter knyttet til fastlegeordningen. Dermed unngår man at fastlegene bruker mye tid på administrasjon framfor pasientbehandling. Gitt en slik prioritering, mener Ski kommune at presiseringen i revidert forskrift ikke er nødvendig.

Oversikt over listeinnbyggerne § 19

Ski kommune støtter forslaget fordi det legger grunnlaget for at pasienter som trenger legetjenester vil få tilbud om det, men mener dette innebærer et merarbeid for fastlegen.

Oppsøkende virksomhet § 20

Ski kommune mener tiltaket bygger opp under intensjonen med samhandlingsreformen med å satse på forebygging og tidligere innsats og tidligere oppfølging av pasienter med kroniske tilstander for å forebygge forverring av tilstanden og sykehusinnleggelser. Å pålegge fastlegene å gi et oppsøkende tilbud vil bidra til dette, og Ski kommune støtter derfor forslaget.

Det er likevel viktig å understreke at dette ikke bare er fastlegens ansvar.

Fysioterapeut/ergoterapeut er ofte de første som kommer i kontakt med innbyggere som har behov for å komme til fastlege, gjennom formidling av hjelpemidler ved endring i funksjonsnivå. Det samme gjelder seniorkontakt som driver oppsøkende virksomhet. En rekke ansatte i kommunenes helse- og omsorgstjeneste vil ha et faglig grunnlag for å mene at vedkommende trenger behandling hos fastlegen, og dermed oppfordre pasienter til å bestille time. Det er derfor behov for tettere samarbeid og informasjonsflyt mellom fastlege og øvrige helse- og omsorgstjenester.

Det er videre grunn til å understreke at det må kommuniseres fra helsemyndighetenes side at individet fortsatt må ta ansvar for egen helse.

Allmenne tilgjengelighetsbestemmelser § 23

Ski kommune mener det fortsatt bør være rom for at fastlegen kan gjøre faglige prioriteringer med hensyn til når en pasient skal få time. Dette vil sannsynligvis sikre bedre kontinuitet i pasient-legekontakten, fordi det forutsetter mindre samarbeid mellom fastleger.

Ski kommune mener dagens tekst bør videreføres, og støtter ikke en presisering av kravene til tilgjengelighet i § 23. Ski kommune prioriterer i stedet tiltak som sikrer tilgjengelighet til fastlegen for pasientgrupper som har behov for allmennlegetjenester, men som i liten grad benytter dem av andre grunner enn manglende tilgjengelighet. Like fullt bør det arbeides kontinuerlig med å sikre tilgjengeligheten til fastlegen, både med hensyn til hvor raskt man får time, og hvor raskt man får svar på telefonhenvendelser.

Tilbud om øyeblikkelig hjelp på dagtid § 24

Kjennskap til egne listeinnbyggere og kontinuitet i pasientkontakten er bærende elementer i fastlegeordningen fordi det styrker kvaliteten på allmennlegetjenestene og styrker pasientsikkerheten. Dette gjelder også i tilfeller der pasienter trenger øyeblikkelig hjelp. Ski kommune ser det også hensiktsmessig å avlaste den akuttmedisinske kjeden, slik at den er tilgjengelig for dem som virkelig trenger det, og at LEON-prinsippet dermed gjennomføres i praksis. Forutsatt at Legevakten gjør en prioritering av at time hos fastlegen den påfølgende dagen er medisinsk nødvendig, er forslaget i § 24 et godt forslag.

Dette er likevel et krevende forslag fordi det gir lite forutsigbarhet for fastlegen, samt at det er vanskelig å kombinere med hjemmebesøk. Satt opp mot forslaget om hjemmebesøk, prioriteres derfor ikke tiltaket. Forhåpentligvis vil oppsøkende virksomhet og hjemmebesøk dempe behovet for øyeblikkelig hjelp hos legevakten blant enkelte pasientgrupper.

Hjemmebesøk § 25

Ski kommune støtter forslaget om hjemmebesøk i § 25 fordi endringen sikrer tilgjengelighet til fastlegen for pasientgrupper som har behov for allmennlegetjenester, men som i liten grad benytter dem.

Det er grunn til å tro at dette vil svekke tilgjengeligheten til allmennlegetjenesten for andre listeinnbyggere og særlig pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp (§ 24). Det er likevel viktig å prioritere pasienter med behov for hjemmebesøk. Forhåpentligvis vil oppsøkende virksomhet og hjemmebesøk være tiltak som på sikt demper behovet for øyeblikkelig hjelp blant enkelte pasientgrupper.

Legemiddelforskrivning § 27

Ski kommune deler målet om å sikre god legemiddelbruk, at listene er oppdatert ett sted og at det ansvaret plasseres hos fastlegen. Dette må for fastlegen være et overordnet ansvar. Det bør derfor presiseres at ansvaret innebærer å påpeke uregelmessigheter i foreskrivning utført av andre leger/spesialister, og i dialog med disse, og gjerne i samarbeid med farmasøyt, komme fram til en helhetlig og forsvarlig legemiddelbehandling.

Sykefraværsoppfølging § 28

Ski kommune er enig i at fastlegen har en viktig rolle med hensyn til sykemeldinger og oppfølging av sykemeldte. Det bør likevel i forskriften legges inn en rett for fastlegen til å vurdere omfanget av egen deltakelse i oppfølgingen av sykemeldte listeinnbyggere ut fra en medisinskfaglig vurdering.

Elektronisk pasientjournal m.m. § 29

Elektronisk pasientjournal m.m. er sentrale virkemidler for forsvarlig pasientbehandling. Ski kommune støtter at krav om minstestandard til IKT-løsninger forskriftsfestes, men mener det bør stilles tilsvarende krav til andre deler av helse- og omsorgstjenesten som fastlegene skal kommunisere med.

Tolk § 30

Ski kommune støtter å forskriftsfeste og dermed tydeliggjøre at fastlegen skal benytte kvalifisert tolk ved behov for å gi et adekvat tilbud. Kravet om at skriftlig informasjon til listeinnbyggere skal tilpasses mottagers forutsetninger, synes å være et omfattende krav. Krav om tilpasset skriftlig informasjon bør primært knyttes til individuell informasjon gitt i forbindelse med konsultasjonen, der tilstedeværende tolk bidrar på stedet. Offentlige helseportaler som helsenorge.no eller lignende bør stå for generell skriftlig informasjon til minoritetsspråklige.

Rapportering

Ski kommune støtter innføring av rapporteringsplikt for fastlegene, og dermed mulighet for økt kommunal styring av fastlegene.

Alternativet til nye rapporteringskrav for fastlegene for å sikre kunnskapsbasert utvikling av tjenesten, er i større grad å etablere forskningsprosjekter knyttet til fastlegeordningen. Det bør vurderes om mer forskning skal være en ønsket utvikling, framfor omfattende rapporteringskrav som vil innebære at fastlegene bruker mye tid på administrasjon framfor pasientbehandling. Ski kommune mener det bør være gode begrunnelser for hvilke rapporteringskrav som innføres. Det bør i forskriften framgå at rapporteringsdataene skal være til aktiv bruk, og kunne begrunnes med at de vil bidra til å måle kvaliteten på pasientbehandlingen og styrke kommunenes styringsmuligheter med fastlegeordningen.

Øvrige plikter – annet allmennlegearbeid – påleggshjemmelen

Ski kommune støtter forslaget, men mener etter en periode må evalueres om de nye kravene til fastlegene vil ha de ønskede effektene, og om det er nødvendig å øke påleggshjemmelen.

Fastlegers deltakelse i kommunal legevakt

Ski kommune støtter forslaget.

Sanksjoner overfor fastleger som ikke oppfyller sentrale plikter

Ski kommune mener dette forslaget kan være vanskelig å gjennomføre i praksis siden fastlegen har løpende utgifter som skal dekkes. Dersom det skal innføres en slik sanksjonsmulighet, bør det presiseres hva slags type brudd og med hvilken alvorlighetsgrad, som gir grunnlag for å holde tilbake hele eller deler av per capita-tilskuddet. Dette vil fortsatt øke kommunens styringsmuligheter, samtidig som fastlegens rettsikkerhet ivaretas i større grad enn det foreliggende forslaget.

Økonomiske og administrative bestemmelser

Ski kommune mener det er grunn til å tro at endringene vil innebære betydelige kostnader for kommunene, merarbeid for fastlegene og dermed økt legedekning.

Vennlig hilsen

Eli Thomassen
Kommunalsjef

Ingvild Belck-Olsen
prosjektleder

Saksbehandler: Ingvild Belck-Olsen, tlf. 64 87 85 24